

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2019-705906879
DOS-2013-0010135

Bijlagen
7

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
POP-3 wijziging Uitvoeringsregeling, wijziging
openstellingsbesluiten en LEADER.

Geachte Statenleden,

In onze vergadering van 29 oktober 2019 hebben wij met betrekking tot POP-3 de volgende besluiten vastgesteld:

1. Het besluit tot wijziging van artikel 1.20a van de Uitvoeringsregeling POP-3;
2. Het besluit tot wijziging van artikel 2a van het Openstellingsbesluit POP-3 fysieke investeringen duurzame innovaties landbouw Zuid-Holland 2016;
3. Het besluit tot wijziging van het deelplafond van het Openstellingsbesluit POP-3 watersystemen Zuid-Holland 2019;
4. Het besluit tot wijziging van artikel 2, derde lid, van het Openstellingsbesluit POP-3 niet-productieve investeringen water Zuid-Holland september 2018;
5. Het besluit tot wijziging van het deelplafond van het Openstellingsbesluit POP-3 samenwerking duurzame innovaties landbouw Zuid-Holland 2019;
6. Het besluit tot vaststelling van de deelplafonds voor 2020 voor POP-3 projecten LEADER Zuid-Holland 2019-2020;
7. Het besluit tot wijziging van het instellingsbesluit van de Lokale Actiegroep LEADER Polders met Waarden 2015.

Met deze brief wordt u over POP-3 en bovengenoemde besluiten geïnformeerd.

POP-3

POP staat voor Plattelandsontwikkelingsprogramma en is een onderdeel van een Europees subsidieprogramma, het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling, afgekort ELFPO. Het ELFPO is onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) van de Europese Unie. Het cijfer '3' staat voor de derde POP periode. De POP-3 periode loopt van 2014 tot en met 2020. 2020 is het laatste jaar waarin POP-3 subsidies verleend kunnen worden.

In de Europese ELFPO verordening (verordening EU nr. 1305/2013) staat aangegeven voor welke maatregelen middelen uit het ELFPO beschikbaar zijn. De lidstaten kunnen uit de

verschillende maatregelen kiezen en leggen de keuze vast in een POP-programma. In het POP-programma staat een nadere uitwerking van de maatregelen en per maatregel het EU-budget dat met het uitvoeren van de maatregel gemoeid is.

Nederland heeft één POP programma, waarvan de Minister van LNV eigenaar is. Het POP-programma wordt daarentegen, vanwege de decentralisatie van het natuurbeleid, grotendeels uitgevoerd door de 12 provincies.

Met POP-3 wordt in Zuid-Holland uitvoering gegeven aan:

1. Het Ambitiedocument “Samen voor een flinke Sprong: Innovatieagenda Duurzame Landbouw” (vastgesteld door PS d.d. 29 juli 2016)
2. Het Beleidskader Agrarisch Natuurbeheer (vastgesteld door PS d.d. 10 december 2014)
3. De Beleidsvisie Groen (vastgesteld door PS d.d. 10 oktober 2012)
4. Het Regionaal Waterplan Zuid-Holland 2016-2021 (vastgesteld door PS d.d. 29 juni 2016).

De beleidskaders en het Nederlandse POP-programma zijn vertaald naar de Uitvoeringsregeling POP-3 Zuid-Holland. De uitvoeringsregeling bevat de volgende maatregelen:

- Kennisoverdracht;
- Fysieke investeringen voor innovaties;
- Duurzame investeringen door jonge landbouwers;
- Investeringen voor biodiversiteit natuur en landschap;
- Investeringen ten behoeve van waterkwaliteit en waterkwantiteit;
- Samenwerking voor duurzame innovaties landbouw;
- LEADER.

De maatregelen uit de uitvoeringsregeling worden door middel van zogenoemde openstellingsbesluiten opengesteld. In een openstellingsbesluit staat het tijdvak waarbinnen aanvragen ingediend kunnen worden, het beschikbare deelplafond en de voorwaarden om voor subsidie in aanmerking te komen.

De Uitvoeringsregeling POP-3 en de openstellingsbesluiten worden op basis van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013, vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

LEADER is een afzonderlijk onderdeel binnen het POP-3 met een eigen, door Europa voorgeschreven, ‘bottom-up’ werkwijze die lokaal wordt uitgevoerd. Kenmerkend voor LEADER is de gebiedsgerichte totstandkoming van de lokale doelstellingen waarvoor subsidie kan worden aangevraagd. Voor elk LEADER-gebied is door een Lokale Actiegroep een Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) ontwikkeld, waarin de thema’s en criteria staan beschreven waarop ingediende subsidieaanvragen worden beoordeeld. De uitvoering van de LOS en de begeleiding en beoordeling van projecten wordt lokaal uitgevoerd door de betreffende Lokale Actie Groep. In de provincie Zuid-Holland zijn twee Lokale Actie Groepen actief: Polders met Waarden en Holland Rijnland. De LOS van elke Lokale Actie Groep is bij aanvang van POP-3 vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Ook zijn de leden van de Lokale Actie Groepen benoemd door Gedeputeerde Staten

Financiering en dekking POP-3

De Uitvoeringsregeling POP-3 wordt gefinancierd uit de € 40 miljoen die in het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 beschikbaar is gesteld voor Groen (de UPG 40).

Met het vaststellen van de 'Meer jaren programmering Groen 2016-2019 (het MJPG) in de GS vergadering van 25 oktober 2016 (PZH-2016-567756696) hebben GS een onderverdeling gemaakt van de UPG40.

Voor doel 1.5 'sterke positie voor duurzame en economisch rendabele grondgebonden landbouw' is in de periode tot en met 2020 € 23,91 miljoen beschikbaar. Onder doel 1.5 vallen de volgende POP-3 onderdelen:

- kennisoverdracht;
- fysieke investeringen voor innovatie;
- duurzame investeringen jonge landbouwers;
- samenwerking duurzame innovaties;
- LEADER.

Voor 'kennisoverdracht' is tot nu toe een bedrag van € 373.406,04 aan subsidies verleend en een bedrag van € 250.000,- aan subsidieaanvragen is in behandeling. Totaal wordt voor 'kennisoverdracht' een bedrag van € 623.406,04 aan subsidie verleend.

Voor 'fysieke investeringen voor innovatie' is een totaal bedrag van € 1.528.352,05 aan subsidies verleend.

Voor 'duurzame investeringen jonge landbouwers' is tot nu toe een totaal bedrag van € 2.397.746,20 aan subsidies verleend.

Voor 'samenwerking duurzame innovaties' is tot nu toe een bedrag van € 8.906.801,72 aan subsidie verleend en een bedrag van € 6.042.079,78 aan subsidieaanvragen in behandeling. Totaal wordt voor 'samenwerking duurzame innovaties' een bedrag van € 14.948.881,50 verleend.

Voor LEADER is tot nu toe een totaal bedrag van € 1.888.064,- aan LEADER-steun verleend en een bedrag van € 360.000,- aan subsidieaanvragen in behandeling. In totaal betekent dit een beoogde LEADER-steun van maximaal € 2.248.064,- aan verleende subsidies voor LEADER.

In totaal is voor doel 1.5 aan POP-3 subsidies een totaal bedrag van € 21.746.449,79 dat verleend is of verleend gaat worden. Dit bedrag is inclusief de verhoging van het deelplafond van het Openstellingsbesluit POP-3 samenwerking duurzame innovaties landbouw Zuid-Holland 2019 met € 341.641,71.

Besluit tot wijziging van artikel 1.20a van de Uitvoeringsregeling POP-3

Op basis van de Europese ELFPO regelgeving wordt de POP-3 subsidie, bestaande uit 50% Europese middelen en 50% provinciale middelen, na afloop van de gesubsidieerde activiteiten aan de subsidieontvanger uitbetaald. De uitbetaling van de subsidie wordt berekend op basis van werkelijk gemaakte en betaalde kosten. Dit heeft tot gevolg dat subsidieontvangers zelf de kosten moeten voorfinancieren.

Voor de partijen die een project uitvoeren in het kader van de maatregel 'samenwerken voor duurzame innovaties landbouw' is het al mogelijk om een voorschot op de POP-3 subsidie aan te vragen. Met deze wijziging wordt het ook mogelijk voor de Lokale Actie Groepen in het kader van LEADER om een voorschot aan te vragen.

Aan de Lokale Actie Groepen is in 2016 een POP-3 subsidie verleend voor de uitvoering van hun taken tot en met 2022. De Lokale Actie Groepen beschikken zelf over onvoldoende financiële middelen om te kunnen voorfinancieren en moeten daarvoor veel inspanningen leveren om de voorfinanciering elders te regelen. Dit gaat ten koste van de uitvoering van de taken. Om de Lokale Actie Groepen beter in staat te stellen om de taken uit te voeren, is het mogelijk gemaakt dat de Lokale Actie Groepen een voorschot kunnen aanvragen. Het voorschot bedraagt maximaal 50% van de verleende subsidie en bestaat volledig uit provinciale middelen.

Besluit tot wijziging van het instellingsbesluit van de Lokale Actiegroep LEADER Polders met Waarden

In de Lokale Actie Groep LEADER Polders met Waarden (werkingsgebied omvat de Krimpenerwaard, Alblasserwaard en Gouwe-Wiericke) hebben zich personele wijzigingen voorgedaan.

Op voordracht van de Lokale Actie Groep is met dit besluit een nieuw lid benoemd.

Besluit tot vaststelling van de deelplafonds voor 2020 voor POP-3 projecten LEADER Zuid-Holland 2019-2020

Voor LEADER is een doorlopende openstelling tot en met 2020 vastgesteld. Voor 2020 is voor het LEADER gebied Holland Rijnland een deelplafond van € 750.000,- vastgesteld en voor Polders met Waarden een deelplafond van € 900.000,-. Met deze bedragen worden de resterende budgetten voor LEADER opengesteld.

De deelplafonds bestaan voor 2/3^e uit Europese middelen en voor 1/3^e uit provinciale middelen.

De provinciale middelen zijn afkomstig uit de € 40 miljoen die in het Hoofdlijnenakkoord 2016-2019 beschikbaar zijn gesteld voor Groen (de UPG 40).

Besluit tot wijziging van artikel 2a van het Openstellingsbesluit POP-3 fysieke investeringen duurzame innovaties landbouw Zuid-Holland 2016

Op grond van het Openstellingsbesluit POP-3 fysieke investeringen duurzame innovaties landbouw Zuid-Holland 2016 zijn (vijf) subsidies verleend aan landbouwers voor het doen van duurzame innovatieve investeringen in het landbouwbedrijf. De subsidie kan alleen aan landbouwers worden verstrekt. Omdat het begrip 'landbouwer' door Europa strikt wordt uitgelegd, is het mogelijk om in gevallen dat geen aanspraak kan worden gemaakt op de Europese middelen, de subsidie uitsluitend met provinciale middelen te verstrekken.

In het openstellingsbesluit staan in artikel 2a de voorwaarden waaronder een subsidie volledig uit provinciale middelen kan bestaan. Eén van de voorwaarden is dat een aanvraag op basis van de selectiecriteria uit het openstellingsbesluit, minimaal 70% van het maximaal aantal te behalen punten behaald. Het percentage van 70% correspondeert echter niet op een afgerond aantal punten. Daarom is het minimaal te behalen percentage van 70% vervangen door een minimaal te behalen score van 19 punten.

Besluit tot wijziging van het deelplafond van het Openstellingsbesluit POP-3 samenwerking duurzame innovaties landbouw Zuid-Holland 2019

Op grond van dit openstellingsbesluit worden partijen uit de landbouw- en voedselketen gefaciliteerd en gestimuleerd om samen te werken aan het ontwikkelen en testen van duurzame innovaties voor de grondgebonden landbouw. In het Ambitiedocument InnovatieAgenda Duurzame Landbouw wordt deze samenwerking 'proeftuinen' genoemd.

Met dit besluit wordt het deelplafond voor de openstelling verhoogd van € 4.000.000,- met € 341.641,71 naar € 4.341.641,71.

Voor de openstelling zijn 24 subsidieaanvragen ingediend waarvan 9 voor subsidie in aanmerking komen. Honorering van deze 9 subsidieaanvragen zou ertoe leiden dat het deelplafond wordt overschreden.

Door de verhoging van het deelplafond wordt het mogelijk de aanvragen die voor subsidie in aanmerking komen te honoreren. De investeringen waarvoor subsidie wordt verleend leveren een

bijdrage aan de doelstellingen zoals beschreven in de Ambitiedocument Innovatie Agenda Duurzame Landbouw.

Het bedrag waarmee het deelplafond wordt verhoogd bestaat voor 50% uit Europese middelen en voor 50% uit provinciale middelen. De provinciale middelen zijn afkomstig uit de € 40 miljoen die in het Hoofdlijnenakkoord 2016-2019 beschikbaar zijn gesteld voor Groen (de UPG 40).

Besluit tot wijziging van artikel 2, derde lid, van het Openstellingsbesluit POP-3 niet-productieve investeringen water Zuid-Holland september 2018

Op grond van deze openstelling worden investeringen in het watersysteem gesubsidieerd. Door de investeringen wordt bijgedragen aan de verbetering van de waterkwaliteit en de waterkwantiteit.

Voor het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (hierna: HHSK) bedroeg het deelplafond € 4.000.000,-. Het deelplafond bestaat voor 50% uit Europese middelen en voor 50% uit provinciale middelen, dit ter uitvoering van de Gebiedsovereenkomst Krimpenerwaard 2014-2021 (d.d. 25 november 2014).

Voor deze openstelling is voor het beheergebied van HHSK naast de subsidieaanvraag in het kader van de Gebiedsovereenkomst Krimpenerwaard ook een subsidieaanvraag voor de verbetering van de waterkwaliteit in de Bleiswijkse Zoom ontvangen.

Bij besluit van 11 december 2018 is het deelplafond voor het beheergebied van het HHSK verhoogd naar € 6.592.000,-. Met deze verhoging konden beide subsidieaanvragen gehonoreerd worden.

Met dit wijzigingsbesluit wordt de onderverdeling van het deelplafond gewijzigd. Het deelplafond bestaat voor € 3.296.000,- uit Europese middelen, voor € 2.000.000,- uit provinciale middelen en voor € 1.296.000,- uit middelen van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. De provinciale middelen zijn afkomstig uit het budget van de 'Gebiedsovereenkomst Krimpenerwaard'.

Het besluit tot wijziging van het deelplafond van het Openstellingsbesluit POP-3 watersystemen Zuid-Holland 2019

Op grond van deze openstelling worden investeringen in het watersysteem gesubsidieerd. Door de investeringen wordt bijgedragen aan de verbetering van de waterkwaliteit en de waterkwantiteit.

Met deze wijziging is het deelplafond verhoogd van € 1.000.000,- naar € 15.742.640,07. Door de verhoging wordt het mogelijk om alle zes ontvangen subsidieaanvragen te honoreren.

Door het deelplafond te verhogen wordt samen met het Hoogheemraadschap van Delfland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden geanticipeerd op de vrijval van Europese middelen in het Nederlandse POP-programma. Uit de vorige POP-programma's blijkt dat ongeveer 10% van de Europese middelen vrijvallen doordat gesubsidieerde projecten uiteindelijk niet doorgaan of dat gesubsidieerde projecten goedkoper uitvallen. Landelijk gaat het om een verwachte vrijval van ongeveer € 40 miljoen. De vrijval zal ontstaan in de jaren 2021 en 2022 wanneer de gesubsidieerde projecten een aanvraag tot vaststelling van de subsidie moeten indienen. Omdat het POP-3 programma eind 2023 afloopt, is de tijd te kort om in 2021 en 2022 de vrijvallende middelen opnieuw open te stellen.

Europese middelen die eind 2023 niet zijn benut vloeien terug naar Europa, om dat te voorkomen wordt nu dus geanticipeerd op de middelen die vrijvallen.

In lijn met de 'bestuursvereenkomst Uitvoeringsregeling POP-3 subsidies Zuid-Holland die in 2016 met de in Zuid-Holland gelegen waterschappen is gesloten, komt het risico dat de vrijval van Europese middelen onvoldoende is voor rekening van de betreffende waterschappen.

Voortgang Uitvoeringsregeling POP-3

In onderstaande tabel staan alle maatregelen uit de Uitvoeringsregeling POP-3, met daarbij het bij het besluit van 29 oktober 2019 opengestelde bedrag.

Maatregel	Opengesteld in 2019	Besluit 29 oktober 2019	Opengesteld voor 2020
2.1 kennisoverdracht landbouw	€ 250.000,00	---	---
2.3 jonge landbouwers	---	---	---
2.5 niet-productieve investeringen aanleg en herstel biodiversiteit, natuur en landschap en hydrologische maatregelen PAS	---	---	---
2.6 niet-productieve investeringen water	Maart € 1.000.000,00	Verhoging met € 14.752.640,07 naar € 15.742.640,07	---
2.7 samenwerking duurzame innovaties landbouw	Januari € 4.000.000,00	Verhoging met € 341.641,71 naar € 4.341.641,71.	---
3.4 uitvoering LEADER projecten	€ 1.650.000,-		€ 1.600.000,-
Subtotalen	€ 6.900.000,00	€ 15.094.281,78	€ 300.000,00
Totaal bedrag openstellingen POP-3 2019	€ 21.994.281,78		

Het totaal bedrag van alle openstellingen voor 2019 bedraagt € 21.994.281,78. Het totaal aan opengestelde en open te stellen bedragen in 2019 is daarmee hoger dan het voor 2019 vastgestelde subsidieplafond van € 21.500.000,-. Op grond van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 hebben Gedeputeerde Staten de mogelijkheid om onbenutte delen van eerdere openstellingen, te gebruiken bij nieuwe openstellingen. Het deelplafond van het Openstellingsbesluit POP-3 projecten LEADER Zuid-Holland 2019 van € 1.650.000,- zal niet volledig benut worden. Er worden door de Lokale Actie Groepen minder aanvragen verwacht die voor subsidie in aanmerking komen. Hierdoor zal circa € 750.000,00 onbenut blijven.

De openstellingsbesluiten in 2019 passen dus binnen het door Provinciale Staten voor 2019 vastgestelde subsidieplafond van € 21.500.000,-.

Het totaal aan subsidies dat op basis van de Uitvoeringsregeling POP-3 Zuid-Holland wordt verstrekt, blijft binnen de deelplafonds per openstelling en binnen het door Provinciale Staten vastgestelde subsidieplafond voor 2019.

POP-3 in 2020

Het jaar 2020 is het laatste jaar van het POP-3 programma waarbinnen POP-3 subsidies verleend kunnen worden. Naast de doorlopende openstelling voor LEADER zal nog een openstelling plaatsvinden voor duurzame investeringen door jonge landbouwers voor een bedrag van € 560.000,-.

Na 2020

Het POP-3 programma wordt opgevolgd door het Nationaal Strategisch Plan (hierna: NSP). Net als het POP wordt het NSP een instrument waarmee provinciaal (landbouw) beleid gerealiseerd kan worden met behulp van Europese cofinanciering. Bij het opstellen van het NSP zal er aandacht zijn voor actuele ontwikkelingen, waaronder het PAS.

De Europese Commissie heeft het voorstel – COM(2018)392 – voor de Europese verordening voor de Strategische Plannen gepresenteerd. Dit voorstel wordt momenteel behandeld door het Europees Parlement en de Europese Raad.

Het NSP moet bijdragen aan de volgende negen doelen:

1. bieden van steun met het oog op een leefbaar landbouwinkomen en veerkracht in de hele Unie om de voedselzekerheid te vergroten;
2. vergroten van de marktgerichtheid en van het concurrentievermogen, onder meer door beter te focussen op onderzoek, technologie en digitalisering;
3. verbeteren van de positie van de landbouwers in de waardeketen;
4. bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering en tot duurzame energie;
5. bevorderen van duurzame ontwikkeling en efficiënt beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht;
6. bijdragen tot de bescherming van de biodiversiteit, versterken van ecosysteemdiensten en in stand houden van habitats en landschappen;
7. aantrekken van jonge landbouwers en vergemakkelijken van bedrijfsontwikkeling in plattlandsgebieden;
8. bevorderen van de werkgelegenheid, groei, sociale inclusie en lokale ontwikkeling in plattlandsgebieden, met inbegrip van bio-economie en duurzame bosbouw;
9. beter inspelen door de EU-landbouw op de maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid, onder meer wat betreft veilig, voedzaam en duurzaam voedsel, voedselverspilling en dierenwelzijn.

Grote veranderingen ten opzichte van de huidige POP-3 periode zijn:

- de basisinkomenssteun voor agrariërs wordt een onderdeel van het NSP;

- naast de basisinkomenssteun komen vrijwillige ecoregelingen voor klimaat en milieu. Agrariërs krijgen steun op basis van de ecoregelingen voor geleverde activiteiten;
- de verantwoording van de subsidies en het programma verschuift van compliance naar prestaties. De geleverde prestatie wordt belangrijker in plaats van de controle op naleving van de regels.

Net als het POP zal het NSP worden uitgevoerd door de provincies en de minister van LNV gezamenlijk. Op basis van het voorstel voor de Europese verordening voor de Strategische Plannen werken provincies en ministerie aan de totstandkoming van het NSP. Voor het NSP schrijft Europa voor dat een SWOT-analyse wordt opgesteld. Voor Nederland is de (houtschool) SWOT-analyse opgesteld door de WUR. (kamerstuk TK 26 625 nr. 265).

Het is de verwachting dat het NSP in 2021 of in 2022 in werking treedt. De inwerkingtreding is mede afhankelijk van de Brexit, het Europees Meerjarig Financieel Kader en de behandeling van de voorstellen door het Europees Parlement en de Europese Raad. Aangezien het POP-3 programma in 2020 eindigt wordt een transitieperiode voorzien. De transitieperiode zal zeer waarschijnlijk bestaan uit een verlenging van de huidige POP-3 periode. Dat betekent dat ook in de transitieperiode Europese cofinanciering beschikbaar zal zijn voor de uitvoering van het provinciale (landbouw) beleid. In de transitieperiode zal er aandacht zijn voor actuele ontwikkelingen, waaronder het PAS.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit

Bijlagen:

1. Besluit tot wijziging van artikel 1.20a van de Uitvoeringsregeling POP-3
2. Besluit tot wijziging van artikel 2a van het Openstellingsbesluit POP-3 fysieke investeringen duurzame innovaties landbouw Zuid-Holland 2016
3. Besluit tot wijziging van het deelplafond van het Openstellingsbesluit POP-3 watersystemen Zuid-Holland 2019
4. Besluit tot wijziging van artikel 2, derde lid, van het Openstellingsbesluit POP-3 niet-productieve investeringen water Zuid-Holland september 2018
5. Besluit tot wijziging van het deelplafond van het Openstellingsbesluit POP-3 samenwerking duurzame innovaties landbouw Zuid-Holland 2019
6. Besluit tot vaststelling van de deelplafonds voor 2020 voor POP-3 projecten LEADER Zuid-Holland 2019-2020
7. Besluit tot wijziging van het instellingsbesluit van de Lokale Actiegroep LEADER Polders met Waarden